

Οταν ήμουν δάσκαλος

του **Κώστα Γεωργουσόπουλου**

Φέτος τον Σεπτέμβριο συμπληρώνω εξήντα χρόνια εκπαιδευτικής λειτουργίας. Δεν αναφέρω το γεγονός για να εισπράξω ευχές (εξάλλου, δεν γίνεται να τα... εκατοστήσω!), αλλά για να εκφράσω τις έκπληκτες απορίες μου, λόγω ακριβώς πείρας τόσων χρόνων και τόσων αλλαγών στα προγράμματα και στην παιδαγωγική διαδικασία.

Ο,τι θα αναφέρω δεν είναι προσωπικές απόψεις, αλλά εμπειρίες χιλιάδων εκπαιδευτικών τουλάχιστον (και δεν είναι, πιστέψτε με, λίγοι) που γνώρισα, δίδαξα, κρίθηκα και αξιολόγησα μαζί τους και τη δουλειά μου και τη δουλειά τους.

Γιατί το δασκαλίκι είναι μια αδιανόητα, για όσους δεν την ασκούν καθημερινά, συνεχής αγρυπνία. Αν σήμερα αποφασίζω ν' αναφερθώ στην πείρα μου και στην πείρα της γενιάς μου, είναι, γιατί κυριολεκτικά δεν με αφήνει να κοιμηθώ η διάχυτη συνδικαλιστική αντίδραση στην αξιολόγηση του δασκάλου, και στην τάξη και στο σινάφι και στην κοινωνία.

Κώστας Γεωργουσόπουλος

Είχα παππού, πατέρα, αδελφό, σύζυγο εκπαιδευτικούς και το μόνο που έχω συγκρατήσει είναι το καμάρι τους ότι είχαν αριστεύσει στις επανειλημμένες παλιότερα (δυστυχώς) αξιολογήσεις τους, συχνά από απαιτητικούς και, όχι σπάνια, αυστηρούς συστηματικά επιθεωρητές και αργότερα εκπαιδευτικούς συμβούλους.

Ξέρετε, πριν τριάντα χρόνια, η εξέλιξη ενός δασκάλου γινόταν, αφού συγκεντρώνονταν οι διαδοχικές αξιολογήσεις του από τους Διευθυντές των μονάδων όπου υπηρέτησε, τους Γενικούς Επιθεωρητές και τους Επιθεωρητές ειδικότητας.

Και μ' αυτά τα κριτήρια γινόταν η προαγωγή του. Ο πατέρας μου καμάρωνε έως και τη συνταξιοδότησή του πως επί 35 χρόνια είχε προαχθεί κατ' απόλυτον εκλογήν. Οι πολλοί προάγονταν κατ' αρχαιότητα, αλλά και η αρχαιότητα είχε περάσει από το κόσκινο της αξιολόγησης σε όλους τους βαθμούς πριν.

Η κοινή λογική λέει πως ένας πτυχιούχος Φιλολογίας, έστω και άριστος, ένας πτυχιούχος Αρχαιολογίας, Ιστορίας ή Ψυχολογίας (απ' αυτές τις πτυχιακές γνώσεις προσέρχεται κανείς στην εκπαίδευση), έστω και αριστούχος, δεν σημαίνει πως είναι κατάλληλος για δάσκαλος νηπίων, προεφήβων και εφήβων.

Με όλους τους «τραμπισμούς» η Αμερική έχει μια γερή εκπαίδευση, όπως έχει και τα σημαντικότερα Πανεπιστήμια στην υφήλιο. Ε, λοιπόν, κάθε πέντε χρόνια ένας συγγενής μου οδοντίατρος περνούσε αξιολόγηση (αν ήταν ενήμερος στις νέες μεθόδους διάγνωσης και θεραπείας και αν γνώριζε τα νέα για κάθε περίπτωση φάρμακα και εργαλεία).

Σε επαρχιακό Γυμνάσιο όπου υπηρέτησα πριν πολλά χρόνια «συνάδελφος» δήλωσε σε συνεδριάσεις του Συλλόγου πως γι' αυτόν δεν υπάρχει ποίηση χωρίς ομοιοκαταληξία!! Και το ξεστόμισε τη χρονιά που πήρε το Νομπέλ ο Σεφέρης! Βεβαίως, αυτός ο «συνάδελφος» προαγόταν τελευταίος στην κατ' αρχαιότητα κλίμακα.

Ήταν οι λεγόμενοι στάσιμοι. Αυτοί έμπαιναν στον κλάδο, ιδίως, όταν οι διορισμοί γίνονταν με την επετηρίδα, πράγμα που σήμαινε (αδιανόητο) ότι έπρεπε να εξαντληθούν οι προς διορισμόν πτυχιούχοι μιας χρονιάς (με βαθμό πτυχίου, λ.χ., 6) για να έρθει η σειρά του αριστούχου που περίμενε να εξαντληθεί η επετηρίδα.

Και ξέρετε τι συνέβαινε; Οι αριστούχοι, συχνά παιδιά φτωχά από την επαρχία (όπως η ταπεινότητά μου), κατέφευγαν στη φροντιστηριακή και την ιδιωτική εκπαίδευση που προσελάμβανε προσωπικό με άριστα και έργο, διότι εκεί δεν στέριωνες στην τάξη, αν δεν φύσαγες, ούτε από τους ιδιοκτήτες, ούτε από τους γονείς και, συχνά, (στις μεγάλες τάξεις) ούτε και από τους μαθητές.

Πλήρωναν και απαιτούσαν. Γι' αυτούς τους λόγους, την επετηρίδα και, βέβαια, για πολιτικούς λόγους σε εποχή πολιτικών φρονημάτων, η αφρόκρεμα των αριστούχων δασκάλων ήταν σε φροντιστήρια και στα ιδιωτικά σχολεία.

Και, βέβαια, στη δημόσια εκπαίδευση η πλειονότητα, αλλά υπήρχαν και βαρίδια που τράβαγαν τη βάρκα στον βυθό. Στην εποχή της αυστηρής αξιολόγησης, τότε που φοιτούσα στη Λαμία, είχα δασκάλους που, ακόμα και τώρα, προσπαθώ να τους φτάσω και αδυνατώ.

Είχα φιλόλογο τον Απόστολο Ζορμπά, συγγραφέα και στην Κύπρο ειδικό σύμβουλο του Μακάριου, τον διεθνώς, αργότερα, μεγάλο σπηλαιολόγο Πλατάκη στα φυσιογνωστικά, τον Θανάση Φλώρο στα Λατινικά, αργότερα κατ' επιλογήν καθηγητή στο Βαρβάκειο και συγγραφέα μιας αξιόλογης, δίπλα στου Δημαρά, «Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας».

Στα Μαθηματικά ευτύχησα να μυηθώ από τον Γιάννη Πανάκη, συγγραφέα του μοναδικού, διεθνώς, βιβλίου για το «Ισοσκελές τρίγωνο» αποκλειστικά, σελίδων 700!

Φυσική διδάχθηκα από τον Μπουρούτη και Ιστορία από την Χατζηθωμά, Μουσική από τον Μποτετζάγια (συγγραφέα του βιβλίου που ενέκρινε το Υπουργείο) και Εικαστικά από τον γλύπτη Ανδρέου που είχε δημιουργήσει τον ανδριάντα του Αθανασίου Διάκου που έως σήμερα δεσπάζει στη Λαμία, στην ομώνυμη πλατεία.

Συντακτικό και Γραμματική έμαθα από τον Κ. Ράγγο, αργότερα Γενικό Επιθεωρητή. Και όλα αυτά τα δισεκτα χρόνια κατά τη διάρκεια και μετά τον Εμφύλιο.

Ολοι αυτοί οι δάσκαλοι είχαν αξιολογηθεί τουλάχιστον τρεις φορές σε κάθε σχολική χρονιά και αρίστευαν κι εμείς τους βγάλαμε ασπροπρόσωπους.

Ως εκπαιδευτικός επιθεωρήθηκα έξι φορές και προήχθην μέχρι τον βαθμό του Λυκειάρχη στην ιδιωτική εκπαίδευση.

Μια χρονιά επισκέφθηκε το ιδιωτικό Λύκειο ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών με επικεφαλής τον καθηγητή Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Φράγκο. Παρακολούθησαν το μάθημά μου της «Λογικής».

Τελειώνοντας, ο Φράγκος δήλωσε στους μαθητές μου να είναι περήφανοι.

Τι άλλο θα μπορούσα να επιθυμήσω!

15.05.2020

Πηγή: [In.gr](https://www.in.gr)